

TURNER-SZINDRÓMÁS BETEGEK ÚJ ALCSOPORTJAINAK CSONTSZERKEZETI VIZSGÁLATA

Annár Dorina¹, Fehér Piroska¹, Zsákai Annamária¹, Muzsnai Ágota², Bodzsár Éva¹

¹*Eötvös Loránd Tudományegyetem, Embertani Tanszék*

²*Szent János Kórház és Észak-budai Egyesített Kórházak, Gyermekendokrinológiai Szakrendelés*

Céltűzések. A Turner-szindróma az egyik leggyakoribb leányokat és nőket érintő kromoszóma rendellenesség melynek háttérében az egyik X ivari kromoszóma teljes vagy részleges hiánya áll. Az X ivari kromoszóma jelenléte szükséges a petefészkek fejlődéséhez. A petefészkek által termelt ösztrogén fontos szerepet játszik a csúcscsonttömeg, valamint a csontok ásványi anyagának tartalmának kialakításában. Vizsgálatunkkal célunk volt, Turner-szindrómás betegek test- és csontszerkezeti mutatóinak elemzése, a vizsgált test- és csontszerkezeti mutatók kariotípussal és kezelés típusával mutatott legfontosabb kapcsolatainak kiemelésével.

Anyag és módszer. Húsz Turner-szindrómás leányt és nőt vizsgáltunk, akik vagy kaptak vagy nem kaptak hormonpótlást. A csonttömeget Drinkwater-Ross féle négy komponensű antropometriai módszerrel becsültük. A csontszerkezetet egy DTU-One típusú ultrahangos oszteométer segítségével vizsgáltuk. A csontok ásványianyag sűrűségét egy XCT 2000 típusú pQCT készülék segítségével határoztuk meg. Az izomtömeget, a zsírtömeget, valamint a zsigeri zsír területét bőrellenállás-méréseken alapuló testösszetétel-analízissel becsültük (InBody 720). A test- és csontszerkezeti paraméterek mintázatát klaszteranalízissel elemeztük.

Eredmények. A Turner-szindrómás betegcsoport testszerkezeti mutatóik alapján nagyon heterogénnek bizonyult, azonban test- és csontszerkezeti mutatóik alapján klaszteranalízis elvégzésével új alcsoportjaikat tudtuk elkülöníteni. A csontsűrűség értékei és a végtagok szegmenseinek relatív hossza volt leginkább alkalmas arra, hogy új alcsoportjaikat elkülönítsük. Az új alcsoportok a következők: A alcsoport – azon páciensek csoportja, akik 45,X0 kariotípusúak; B alcsoport – a 46,XX/45,X0 mozaikos kariotípusú betegeket csoportja; C alcsoport – izokromoszómás betegek csoportja (D alcsoport – azon betegek csoportja, akiket a másik 3 csoportba nem tudunk besorolni). A csontszerkezet és a csontsűrűség értékei jelentős különbségeket mutattak az új alcsoportok között.

Következtetés. A test- és csontszerkezeti mutatók rendszeres vizsgálata nagy jelentőséggel bír a Turner-szindrómás betegek körében.

Kulcsszavak: Turner-szindróma, csontsűrűség, csontszerkezet